

Секція 6: Логістика

РЕМИГА ЮЛІЯ СЕРГІЇВНА

кандидат економічних наук,

доцент кафедри логістики,

Національний авіаційний університет

м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ «ЛАНЦЮГ ДОСТАВКИ»

Елементи доставки вантажів характеризуються певними закономірностями, а саме – користувачі послуг при доставці товарів віддають перевагу таким показникам як дотримання часових графіків доставки вантажів, надійності перевезення та доставки, відповідальності перевізника за задоволення обумовлених потреб. Іншими словами, кінцевий клієнт очікує від доставки товару схоронності свого вантажу, оперативності, комфорту та розумної ціни. На якість доставки також можуть впливати такі показники як вид товару, його упаковка, кількість перевантажень та наданий сервіс кінцевому споживачеві. Тому комплекс підходів, що допомагає ефективно об'єднати всі ці основні показники ефективної доставки, а також основних учасників (постачальників, виробників, дистриб'юторів, перевізників, продавців) в єдиний інтегрований процес на сьогоднішній день виділяють як управління ланцюгом доставки (SCM, Supply Chain Management) [1, с.596-602].

Ланцюг доставки представляє собою безліч ланок, пов'язаних між собою інформаційними, фінансовими та товарними потоками. Ланцюг доставки починається з придбання сировини у постачальників і закінчується продажем готових товарів і послуг клієнту. Одні ланки можуть цілком належати одній компанії, а інші – компаніям-контрагентам (клієнтам, постачальникам або дистриб'юторам). Таким

чином, в ланцюг доставки звичайно входять кілька організацій.

Управління ланцюгом доставки включає в себе п'ять основних етапів, відображених на рис.1.

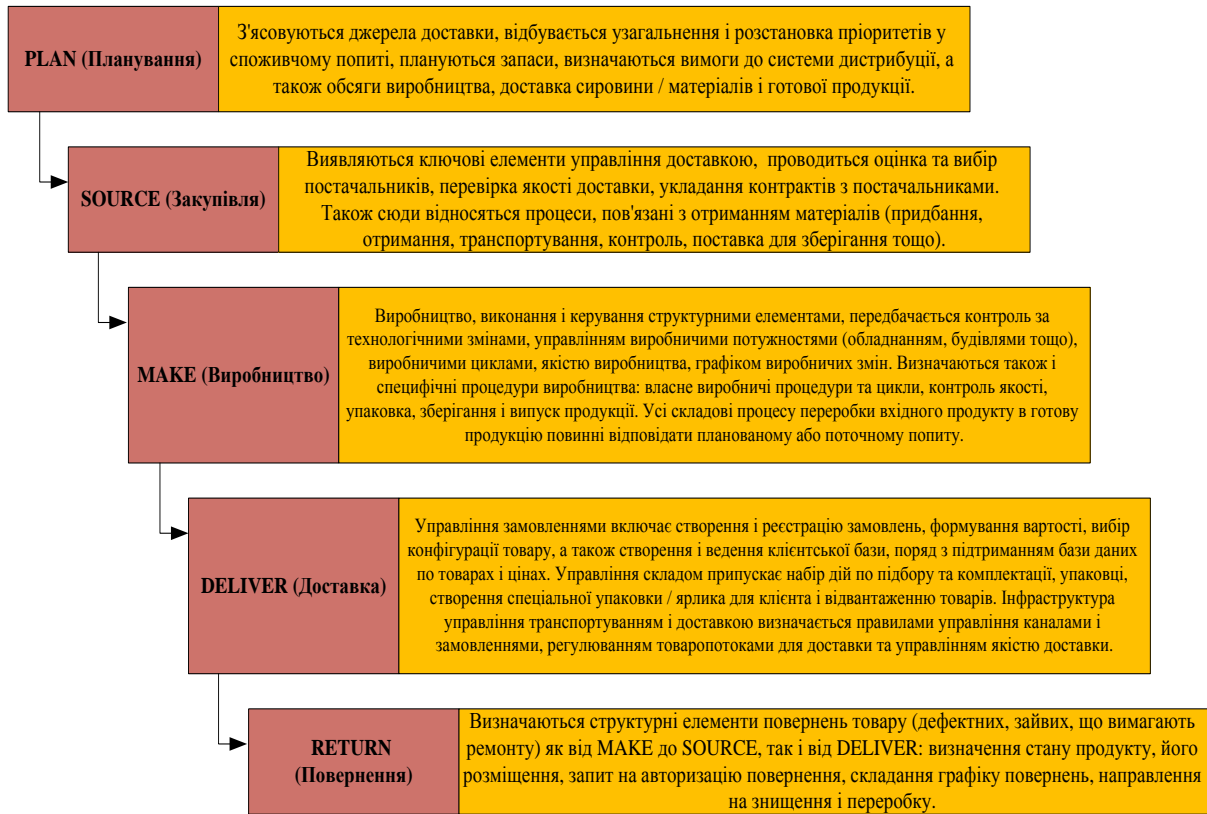

Рис.1. Основні етапи управління ланцюгом доставки [розроблено автором на основі джерела: 6]

Отже, управління ланцюгом доставки забезпечує інтегрований підхід, а саме – взаємозв'язок трьох основних тісно пов'язаних складових: мережевої структури ланцюга доставки, бізнес-процесів підприємства, а також компонентів управління на кожній ланці ланцюга доставки [3, с.337].

Для ефективного функціонування ланцюга доставок на підставі інтегрованого підходу доцільно використовувати такі принципи управління, які відображені на рис.2.

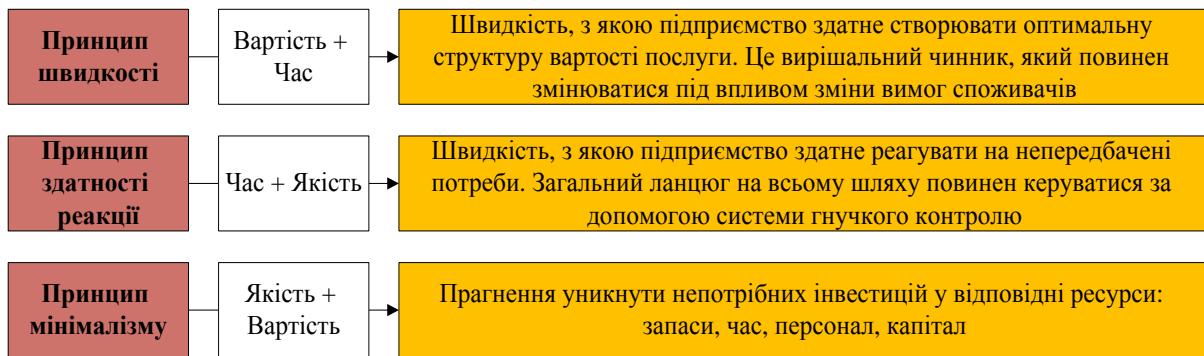

Рис.2. Принципи ефективного функціонування ланцюга доставки

[розроблено автором на основі джерела: 5, с.39]

Виділяють також ряд переваг від впровадження інтегрованих логістичних ланцюгів доставки [2, с.296]:

- кооперація підприємств, що діють в межах одного ланцюга, для максимального задоволення кінцевого споживача;
- конкуренція підприємств, що входять в один ланцюг доставки, з іншими підприємствами, що діють в інших ланцюгах;
- можливість обміну інформацією і ресурсами між підприємствами;
- нижчі витрати, що отримують підприємства завдяки збалансованості операцій, що проводяться, нижчі запаси, менше число експедицій, економія на масштабах, усунення тих видів діяльності, на які нерационально витрачався час або які не давали цінності;
- поліпшення показників роботи завдяки точнішим прогнозам, більш довершеному плануванню, продуктивнішому використанню ресурсів, більш обґрунтованому встановленню пріоритетів;
- вдосконалення матеріального потоку, оскільки інтеграція дозволяє переміщати його швидше і надійніше;
- якісніше обслуговування споживачів, пов'язане із зменшенням часу виконання замовлення, швидшою доставкою і повнішим обліком запитів окремих споживачів;
- вища гнучкість, що дозволяє підприємствам швидше реагувати на

умови, що змінюються;

– можливість досягнення сумісності використання стандартизованих процедур, що дозволяє усувати дублювання зусиль.

Для формування довготривалих і досконалих зв'язків у ланцюгу доставок необхідно забезпечити надійність його функціонування за допомогою таких показників [5, с.58-59]:

1. Безвідмовність ланцюга доставок – означає ймовірність відсутності відмов під час виконання замовлень, які надходять від споживачів впродовж фіксованого проміжку часу.

2. Довговічність ланцюга доставок – властивість ланцюга та його елементів зберігати працездатність протягом тривалого проміжку часу в умовах функціонування без перевантажень.

3. Збереження ланцюга доставок – здатність ланцюга та його ланок підтримувати працездатний стан після будь-яких функціональних змін.

Також ефективність функціонування ланцюга доставок можна визначити за допомогою наступних ознак, відображених на рис.3.

Рис.3. Ознаки ланцюга доставок [розроблено автором на основі джерела: 4, с.52].

У підсумку, необхідно сказати, що необхідною умовою ефективного управління ланцюгом доставки товарів виступає інтеграція та координація всіх бізнес-процесів всередині підприємства. Тому ланцюг доставки вантажів підприємства – це постійний процес організації планування, виконання та контролю товарних потоків відповідно до обраної схеми доставки вантажу, а також забезпечення ефективного і швидкого сервісу за рахунок отримання оперативної інформації про переміщення товару. За допомогою даного ланцюга вирішуються завдання координації, планування та управління процесами постачання, виробництва, складування і доставки вантажів.

Література:

1. Бауэрсокс Доналд Дж., Клосс Дейвид Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок / Пер. с англ. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2001. – 640 с.: ил.
2. Основы логистики: Учебник для вузов / Под ред. В.Щербакова. – СПб.: Питер, 2009. – 432 с.: ил. – (Серия «Учебник для вузов»)
3. Резер С.М., Родников А.Н. Логистика. Словарь терминов. – М.: ВИНТИ РАН, 2007. – 412 с.
4. Сайд Б. Научитесь выстраивать цепочки поставок // Логинфо. – 2—1. - №10. – С.51-54.
5. Чухрай Н., Гірна О. Формування ланцюга поставок: питання теорії та практики. Монографія. – Львів: «Інтелект-Захід», 2007. – 232 с.
6. Supply Chain Management Definition and Solutions// <http://www.cio.com/article/2439493/supply-chain-management/supply-chain-management-definition-and-solutions.html>.